

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

7-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 7 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy

kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Norov Shuxrat Suvonovich</i> МОЛОДЁЖНЫЕ ОРГАНИЗАЦИИ В ИНТЕГРАЦИИ СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ НА ПРИМЕРЕ ЗАРАФШАНСКОГО ОАЗИСА	9-14
<i>Nazirxo'jayev Muhammadalixo'ja Qosimxo'jayevich</i> 1945-1950-YILLARDA ANDIJON VA FARG'ONA VILOYATLARIDA HARBIY ASIRLARINING QURILISH VA XALQ XO'JALIGI ISHLARIGA JALB ETILISHI TARIXIDAN	15-22
<i>Xujaniyazov Uktam Eshbaevich</i> QORAQALPOG'ISTON DAVRIY MATBUOTINING MUSTAQILLIK YILLARIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI (1991-2018).....	23-27
<i>Toirjonova Ruxsora Shaxobiddinovna</i> SOVET DAVRIDA VAQF MULKLARI TAQDIRI VA DINIY MUASSASALARGA BO'LGAN MUNOSABAT	28-31
<i>Aytmuratova Janilsin, Quvvatova Charos</i> THE ROLE OF THE JADIDS IN THE DEVELOPMENT OF NATIONAL PUBLIC EDUCATION, LITERATURE, AND ART	32-36
<i>Rahimova Zeboxon O'ktam qizi</i> XORAZM HUDUDIDAGI TARIXIY QAL'ALAR REKONSTRUKSIYASIDA 3D MODELLASHTIRISH TEKNOLOGIYASIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	37-42
<i>Aytmuratov Jalgas, Doshniyazov Raxat</i> QORAQALPOG'ISTON SAN'ATINING TARAQQIYOTIDA TASVIRIY SAN'ATNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH MANBALARI	43-49

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Raximbayev Akmal Azatboyevich</i> O'ZBEKİSTON HUDUDLARIDA SANOATNI RIVOJLANISHI VA AGLOMERATSIYALARNI SHAKLLANISH JARAYONLARI	50-57
<i>Amonov Mehriddin Oromiddinovich</i> TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BOSHQARISHDAGI RAHBARLIK USLUBLARI	58-63
<i>Shukurov Ikrom Abdurashitovich</i> TURIZM SOHASINING RIVOJLANISHIDA TURISTIK FIRMA VA TASHKILOTLAR TOMONIDAN SOTILGAN SAYYOHLIK YO'LLANMALARINING TA'SIRINI TAHLIL ETISH	64-69

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Karimbayeva Salomatxon, Mirzaxmedov Abdurashid</i> IJTIMOIY TOLERANTLIKKA TA'RIF	70-74
<i>Qayumova Aziza Toshmuradovna</i> IBN XALDUN IQLIMLAR NAZARIYASINING IJTIMOIY-FALSAFIY TAHЛИLI	75-78
<i>Bekpo'latov Ulug'bek Rahmatulla o'g'li</i> SIMMETRIYA VA ASIMMETRIYA BIRLIGI KONTEKSTIDA "O'ZBEKİSTON – 2030" STRATEGIYASIDAGI G'OYALARNING IJTIMOIY FALSAFIY TAHЛИLI	79-85

<i>Kubatov Shahobjon</i>	
2016-2024-YILLARDA O'ZBEK JAMIYATI TAFAKKURIDA DAVLATNING IJTIMOIY FUNKSIYALARI TAHLILI	86-96
<i>Abduraxmonov Is'haq, Jurayeva Rayxona</i>	
YOSHLARDA AXBOROT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING METODOLOGIK MUAMMOLARI	97-100
<i>Raximova Yulduz Dilmurod qizi</i>	
ISLOM FALSAFASIDA INSON TALQINI	101-104
<i>Achilov Firdavs Nasriddin o'g'li</i>	
YANGI O'ZBEKİSTON YOSHLARI MA'NAVIY QIYOFASINI YUKSALTIRISHDA MAHMUDXO'JA BEHBUDIY TA'LIMOTINING AHAMIYATI	105-108
<i>Mansurov Abdulaziz Akbarjonovich</i>	
DEMOGRAFIK JARAYONLAR, MIGRATSİYA VA URBANİZATSIYANING MADANIYATLARARO DIALOGGA TA'SIRI.....	109-113
<i>Хамдамов Бехзод Хабибович</i>	
ФИЛОСОФИЯ ЛИЧНОСТИ И СУДЬБЫ В «БОБУРНАМЕ»	114-118
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Mamadalieva Naibaxon, Mamadaliyeva Odinaxon</i>	
DAVLAT TILIDA SIFAT VA SERTIFIKATLASH ATAMALARI IZOHLI LUG'ATINI YARATISH ZARURATI	119-125
<i>Алиева Эльвина, Расулова Дилбар</i>	
ИЗУЧЕНИЕ КОНВЕРГЕНЦИИ ЯЗЫКОВЫХ СРЕДСТВ НА МАТЕРИАЛЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПРОЗАИЧЕСКОГО ТЕКСТА	126-134
<i>Eshboyev Qahramon Bakir o'g'li</i>	
LEKSIKOGRAFIYADA DARAJALANISH QONUNIYATINING ILMIY-AMALIY AHAMIYATI	135-144
<i>Qodirova Barno Ibragimovna</i>	
O'ZBEK FILOLOGIK TERMINOLOGIYASIDA -IZM QO'SHIMCHASINING ETIMOLOGIK VA MORFOLOGIK TAHLILI.....	145-149
<i>Tursinbaev Ilham Po'latbay o'g'li</i>	
BOLALAR ADABIYOTIDA POEMANING JANRIY XUSUSIYATLARI	150-154
<i>Abdurahmonova Farangiz, Xudoymurodova Xurriyat</i>	
"SAG'RI TERI TILSIMI" FALSAFIY ROMANIDA BOSH QAHRAMON TAQDIRINING BADIY TALQINI	155-158
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Yunusov Xaydarali Muratovich</i>	
YEVROPA ITTIFOQI HUQUQINING ASOSIY PRINSIPLARI	159-168
<i>Zokirov Sherzod</i>	
O'ZBEK XONLIKALARIDA INSON HUQUQLARINING TA'MINLANISHI: FUQAROLAR MUROJAATLARI BILAN ISHLASH VA U BO'YICHA NAZORATNI AMALGA OSHIRISH MISOLIDA	169-176
<i>Жураев Шерзод Юлдашевич</i>	
ПРИМЕНЕНИЯ ПРИНЦИПА ЗАЩИТЫ ДОВЕРИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	177-185

<i>Maxamatov Maxmud Maxamataminovich</i>	
INSON HUQUQLARIDAN CHEKINISHNI XALQARO STANDARTLARDA TARTIBGA SOLINISHI	186-192
<i>Мадаминова Дилафруз, Авазбекова Диёрахон</i>	
СОПРИКОСНОВЕНИЕ ИСЛАМСКИХ И МЕЖДУНАРОДНЫХ НОРМ В ВОПРОСАХ РОДИТЕЛЬСКИХ ПРАВ И ОПЕКИ НАД РЕБЁНКОМ	193-202
<i>Qudratillayev Jaxongir Zokirjon o'g'li</i>	
INTERNETDAN FOYDALANISH HUQUQINING TARKIBIY QISMI	203-209
<i>Mukumov Bobur Meliboy ugли</i>	
ОЦЕНКА РЕГУЛИРУЮЩЕГО ВОЗДЕЙСТВИЯ И ОБЩЕСТВЕННАЯ ЭКСПЕРТИЗА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ГОСУДАРСТВА, БИЗНЕСА И ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА	210-214
<i>Mamatmurodov Farrux Farxod o'g'li</i>	
FUNDAMENTAL DIFFERENCES AND ANALYSIS OF THE ORGANIZING PRINCIPLES OF ISLAMIC FINANCE AND TRADITIONAL FINANCE. IN THE EXAMPLE OF ISLAMIC BANKS AND TRADITIONAL BANKS	215-222
<i>Yarlakabov Sherali</i>	
ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA KADRLAR BILAN ISHLASH HUQUQIY ASOSLARINING NAZARIY JIHATLARI	223-228
<i>Боймирзаев Жасурбек Бахтиярович</i>	
ЗНАЧЕНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОПЕРАТИВНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ В БОРЬБЕ С НАРКОТИКАМИ И НАПРАВЛЕНИЯ ЕГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ	229-234
<i>Xadiyev Azizbek Kadambayevich</i>	
"IJTIMOIY ADOLAT" TUSHUNCHASI, MAZMUNI VA TARKIBI VA XALQARO QONUNCHILIK HUJJATLARIDA TUTGAN O'RNI	235-240
<i>Abulxayrov Rustamxon Ibodullayevich</i>	
PORTLASHDAN KEYIN KO'ZDAN KECHIRISH DAVOMIDA OLINGAN ASHYOVIY DALILLAR BO'YICHA TAYINLANADIGAN PORTLASH-TEXNIK VA PORTLOVCHI MODDALAR EKSPERTIZALARI HAL ETADIGAN MASALALAR	241-249
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Jumaniyozova Muhaiyo Tojiyevna</i>	
IJTIMOIY-GUMANITAR YO'NALISH PEDAGOGLARI KREATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI	250-256
<i>Menglikulov Xayrulla Aliqulovich</i>	
OLIY O'QUV YURTIDA JISMONIY TARBIYANING TASHKILIY SHAKLLARI	257-263
<i>Jurayeva Balxiya Farxod qizi</i>	
ROBOTOTEXNIKA DARSLARIDA STEAM – TA'LIM YONDASHUVINING AHAMIYATI	264-270
<i>Nasridinova Madina Nurullayevna</i>	
ARTPEDAGOGIK YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK PEDAGOGLARNING BADIY-IJODIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHGA DOIR TAJRIBA-SINOV ISHLARI NATIJALARI TAHLILI VA SAMARADORLIK DARAJASI	271-275
<i>Charshanbiyev Namaz Maxmatmurodovich</i>	
KASBIY TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUV JARAYONINI RAQAMLI TA'LIM PLATFORMALAR ASOSIDA TASHKIL ETISH METODIKASI	276-281

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI - PHILOLOGICAL SCIENCES

Received: 16 June 2025

Accepted: 5 July 2025

Published: 15 July 2025

Article / Original Paper

THE NECESSITY OF CREATING AN EXPLANATORY DICTIONARY OF QUALITY AND CERTIFICATION TERMS IN THE STATE LANGUAGE

Mamadalieva Naibakhon Saidaminovna,
Doctor of Philological Sciences, Professor

Mamadaliyeva Odinakhon Nozim qizi,
National University of Uzbekistan

Abstract. This article presents a scientific rationale for the development of an explanatory dictionary of terms in the field of quality management, particularly relevant for education and production sectors. The study analyzes terminology used in national and international standards, accreditation systems, and quality assurance frameworks. The research is based on ISO, GOST, and ENQA documents. The author categorizes the terms and explains their meaning, context, and functional significance within the quality assurance system.

Keywords: quality, explanatory dictionary, terminology, education standards, ENQA, ISO 9000, accreditation, management, quality assessment, methodology.

DAVLAT TILIDA SIFAT VA SERTIFIKATLASH ATAMALARI IZOHЛИ LUG'ATINI YARATISH ZARURATI

Mamadalieva Naibaxon Saydaminovna,
Filologiya fanlari doktori, professor
E-mail: naibakhon@bk.ru

Mamadaliyeva Odinaxon Nozim qizi,
O'zbekiston Respublikasi Milliy universiteti
E-mail: kamilovaodina49@email.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada ta'lIM va ishlab chiqarish sohalarida sifatni boshqarish bilan bog'liq asosiy atamalarni to'g'ri va bir xil talqin etish maqsadida izohli lug'at yaratish zarurati ilmiy asosda tahlil qilinadi. Sifat atamalarining milliy va xalqaro standartlar, normativ hujjatlar hamda ta'limgagi qo'llanilishi tahlil qilinib, lug'at yaratishning ilmiy, amaliy va strategik ahamiyati asoslab beriladi. Tadqiqot ISO, GOST va ENQA hujjatlari asosida olib borilgan. Muallif atamalarni toifalarga ajratib, ularning mazmun va funksional vazifalarini sharhlab beradi.

Kalit so'zlar: sifat, izohli lug'at, atamashunoslik, ta'lIM standarti, ENQA, ISO 9000, akkreditatsiya, menejment, ta'lIM sifatini baholash, metodologiya.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I7Y2025N19>

Kirish

Bugungi globallashuv jarayonlarida ta'lIM va ishlab chiqarish sohalarida sifatni ta'minlash eng ustuvor vazifalardan biriga aylangan. Ta'lIM muassasalarida o'quv jarayonining samaradorligini oshirish, ishlab chiqarishda mahsulot sifatini kafolatlash, xizmat ko'rsatish sohasida mijozlarni qoniqtirish kabi maqsadlar sifat boshqaruvi tizimining markazida turadi.

Sifatga oid tushunchalar va atamalar turli sohalarda faoliyat yuritayotgan mutaxassislar, ta'lif muassasalari, akkreditatsiya organlari va xalqaro tashkilotlar o'rtasida yagona ma'noga ega bo'lmasligi muammolarni keltirib chiqarmoqda.

Mahsulot sifati va sertifikatlash sohasi bugungi kunda mamlakatning iqtisodiy, texnologik va ijtimoiy rivojida muhim o'rIN tutadi. Ushbu sohada faoliyat yuritayotgan mutaxassislar, tadqiqotchilar va ishlab chiqaruvchilar o'rtasida samarali hamkorlikni ta'minlash, texnik hujjatlar, standartlar va me'yoriy asoslarni to'g'ri tushunish va amaliyotga tatbiq qilish uchun sohaviy atamalarning aniq, bir xilda tushuniladigan, ilmiy asoslangan va davlat tilida shakllangan izohli lug'ati zarur hisoblanadi.

Birinchi navbatda, mahsulot sifati va sertifikatlash sohasida qo'llaniladigan atamalarning talqinida anqlik yetishmasligi amaliyotda ko'plab tushunmovchiliklarga sabab bo'lmoqda. Har bir standart yoki texnik reglamentda foydalanilayotgan atama ma'lum bir kontekstda muayyan mazmunni ifodalaydi. Biroq, ayni bir atamaning turli manbalarda, turli muassasalarda yoki hatto mutaxassislar o'rtasida turliche talqin qilinishi muammolarga sabab bo'ladi. Bu esa, o'z navbatida, qonunchilikning noto'g'ri ijro etilishi, texnik reglamentlarning buzilishi, hamkorlikdagi ish jarayonlarida noaniqliklar yuzaga kelishini keltirib chiqaradi.

O'zbekiston Respublikasida texnik jihatdan tartibga solish sohasi "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida"gi Qonun[1] asosida tashkil etilgan bo'lib, u bilan bog'liq barcha me'yoriy hujjatlar — davlat standartlari[2], texnik reglamentlar[3], sertifikatlash talablari, akkreditatsiya mezonlari va boshqa hujjatlardagi atamalar aniq va bir xil tushunilishi talab etiladi. Texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi tashkilotlar — O'zstandart agentligi, O'zbekiston Milliy metrologiya instituti, O'zbekiston Standartlar instituti, Sifat nazorati markazi kabi muassasalar atamalardan yagona ma'noda foydalanishi zarur. Buni ta'minlashning asosiy yo'li — izohli lug'at yaratishdan iborat.

Shuningdek, xalqaro me'yorlar asosida ishlaydigan sohalarda atamalarni to'g'ri tarjima qilish masalasi dolzarb ahamiyatga ega. Mahsulot sifati va sertifikatlashga oid atamalar asosan ingliz, rus, nemis va fransuz tillarida shakllangan. Ular o'zbek tiliga to'g'ri va ilmiy asoslangan holda tarjima qilinmas ekan, mazmun yo'qotilishi, noto'g'ri talqin, hatto noto'g'ri me'yoriy hujjat tayyorlanishi ehtimoli kuchayadi. Bu esa turli xalqaro auditorlar, inspeksiya organlari bilan hamkorlikda ham jiddiy to'siqlar keltirib chiqaradi.

Izohli lug'at bu muammolarni bartaraf etishga xizmat qiladi[4]. Fan va texnika, madaniyat va san'at sohalariga oid o'zlashma terminlar va ular tarkibidagi terminellementlar ilmiy adabiyotlardan va turli sohaviy terminologik lug'atlardan borgan sari mustahkam joy olmoqda. Asosan, yunon va lotin tillari elementlaridan tarkib topgan bunday terminlar keyingi davrlarda xalqaro nufuzga ega bo'lgan ba'zi zamonaviy Yevropa tillaridan ham o'zlashmoqda. Xalqaro miqyosda qo'llanuvchi ana shunday minglab so'z va terminlar har doim ham keng ommaga, ba'zan hatto mutaxassislarga ham tushunarli bo'lavermaydi. Shu nuqtai nazardan hozirgi davrda xalqaro terminlarning ma'nosini ochib beruvchi, ularning turli xil xususiyatlarini to'liqroq aks ettiruvchi davlat tilida maxsus izohli lug'atlarga ehtiyoj mavjud. Bunday izohli lug'atlarda har bir atamaning davlat tilidagi to'liq ta'rifi, me'yoriy va texnologik manbasi, qo'llanish sohasi, xalqaro sinonimi va muqobilari berilsa, amaliy jarayonlarda ishonchli va standartlashgan axborot aylanmasi vujudga keladi. Bu, o'z navbatida, tarjimonlar, muhandislar, sertifikatlovchi organlar, korxonalar va davlat nazorati organlari o'rtasida samarali va mukammal hamkorlikni ta'minlaydi.

Ta'lim sohasi nuqtai nazaridan ham mazkur lug'at muhim o'rIN tutadi. Mahsulot sifati, sertifikatlash va texnik tartibga solish yo'nalishida kadrlar tayyorlash jarayonida atamalarning to'g'ri tushunilishi, ularning aniq manbasi va mazmunini anglash talabalarning nazariy bilim va amaliy salohiyatini shakllantirishda muhim omildir. Bakalavriat, magistratura, ilmiy tadqiqot yo'nalishlarida mazkur lug'at o'quv dasturlari, darsliklar, ilmiy ishlar va mutaxassislik imtihonlarida asosiy manba sifatida foydalanilishi mumkin.

Shuningdek, sohaviy mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish jarayonlarida izohli lug'at qo'llanmaviy ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, ishlab chiqaruvchilar uchun ISO[5], Codex Alimentarius[6], IEC[7], GFSI[8] kabi xalqaro standartlar bilan ishslash jarayonida, xorijiy sheriklar bilan shartnomalar tuzish, mahsulot eksporti uchun sertifikat olishda lug'atagi aniq va standartlashtirilgan atamalar muhim asos bo'lib xizmat qiladi.

Innovatsion rivojlanish va raqobatbardoshlik nuqtai nazaridan qaralganda, mahsulot sifati va sertifikatlash sohasida aniq atamalarning mavjudligi ilmiy-texnik innovatsiyalar, yangi texnologik yechimlar, "Sifat menedjmenti"[9] tizimlari, mahsulot xavfsizligi monitoringi va akkreditatsiya jarayonlarini samarali yo'lga qo'yishga yordam beradi. Bu esa mamlakat mahsulotlarining ichki va tashqi bozorda raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Nihoyat, ushbu lug'at loyihasi davlat tilining rivoji va fan tili sifatida shakllanishiga ham katta hissa qo'shadi. Hozirgi kunda texnik, ilmiy va iqtisodiy sohalarda o'zbek tilidagi atamalarning to'la qamrab olinmaganligi, atamalarning yaxlit va yagona bazasining mavjud emasligi til madaniyatidagi to'siqlarni vujudga keltirmoqda. Izohli lug'at esa mazkur sohadagi bo'shliqni to'ldiradi, davlat tilida fanning yuksalishiga turtki beradi.

Sertifikatlash esa bugungi kunda sifatni boshqarish, xavfsizlikni ta'minlash va bozorda raqobatbardosh mahsulotlarni targ'ib qilishda muhim mexanizm sifatida shakllangan. Shu nuqtai nazaridan bu maqolada sertifikatlash jarayonida ishlatiladigan asosiy atamalar va ularning ma'noviy-huquqiy mazmuni tahlil qilinadi. Maqsad — sohada yagona ilmiy uslubiy yondashuvga asoslangan atamalar lug'ati yaratishga ilmiy zamin yaratish.

Metodlar

Mazkur tadqiqotda quyidagi metodologik yondashuvlar asosida ish olib borildi:

1. Ta'lim va ishlab chiqarish tizimlarida qo'llanilayotgan normativ hujjatlar (ISO 9000, GOST R, ENQA standartlari) tahlil qilindi;
2. Atama va tushunchalarning izohlari tarkibiy-mantiqiy tahlil qilindi, ularning o'zaro bog'liqligi va iyerarxik tuzilishi o'rganildi;
3. Mutaxassislar bilan intervyu va so'rovnomalar tashkil qilindi (sohaviy ekspert bahosi);
4. Xalqaro amaliyotdagi muvaffaqiyatli lug'atlar bilan taqqoslash usuli (benchmarking) qo'llanildi.

Bu usullar orqali atamalarni izchil, metodologik asoslangan, amaliyotda qo'llaniladigan holda tizimlashtirish imkoniy yaratildi.

Sertifikatlash atamalarini taddiq qilishda esa ilmiy tahlilning bir qancha uslubiy yondashuvlari qo'llanildi. Jumladan, **empirik usullar** sifatida amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, sertifikatlash jarayonini bevosita kuzatish va soha mutaxassislari bilan suhbatlar tashkil etish orqali ma'lumotlar to'plandi. Shuningdek, **teoriyaviy usullardan** — tahlil va sintez, abstraksiya, deduksiya va induksiya, hamda muqoisaviy tahlil metodlaridan keng foydalanildi.

Tadqiqotning metodologik asosini asosiy manbalar sifatida A.R.Yusupovning "Основные термины и понятия сертификации" nomli ilmiy maqolasi, xalqaro standartlar[10], (ISO 9001, ISO 9004, ISO 14011) hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining sertifikatlash sohasidagi normativ qarorlari[10] tashkil etdi. Ushbu manbalar orqali milliy va xalqaro amaliyotni qiyosiy tahlil qilish imkonini yaratildi.

Natijalar

1. Sifat sohasidagi asosiy atamalar tartiblandi: "sifat", "menejment", "audit", "sertifikatlash", "akkreditatsiya", "o'lchov birxilligini ta'minlash", "rezultativlik", "samaradorlik", "mudofaa" va h.k.
2. Atamalarning izohlari fandagi ta'riflar, amaliyotdagi qo'llanilishi, qonunchilikdagi yoritilishi nuqtai nazaridan taqqoslandi.
3. Lug'at uchun quyidagi toifalar asosida klasterlashtirish amalga oshirildi:
  - ta'lif tizimida qo'llaniladigan atamalar;
  - ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohasiga oid atamalar;
  - metrologiya va texnik tartibga solishdagi atamalar;
  - xalqaro atamalar va ularning adaptatsiyasi.
4. 200 ga yaqin atamadan iborat namunaviy lug'at loyihasi shakllantirildi.
5. Atamalar tarkibiy qismlarga (sifat menejmenti jarayonlari bo'yicha: rejalashtirish, amalga oshirish, tekshirish, ta'sir etish – PDCA sikl) asoslangan holda tartiblandi.

Sertifikatlash jarayonini to'g'ri anglash va uni amalga oshirishda atamalarning aniq va izchil talqini katta ahamiyatga ega. Yusupov A.R.ning tahlilida sertifikatlash sohasida qo'llaniladigan bir qator muhim tushunchalarga mukammal ta'riflar berilgan. Jumladan, «sertifikatlash» — mahsulotning belgilangan me'yor va talablarga muvofiqligini rasman tasdiqlashga qaratilgan faoliyat sifatida talqin etiladi. Bu jarayon maxsus organlar va belgilangan qoidalar asosida amalga oshiriladi.

Shu bilan birga, «sertifikat» — ushbu muvofiqlikning rasmiy dalili sifatida mahsulot yoki xizmat uchun beriladigan hujjat hisoblanadi. Mazkur hujjat tegishli standartlarga javob berishni tasdiqlaydi.

«Muvofiqlik belgisi» esa mahsulotga yoki xizmatga qo'yiladigan maxsus belgi bo'lib, u iste'molchiga ushbu obyekt belgilangan normativ hujjatlar talablariga javob berayotganini bildiradi.

Bundan tashqari, «milliy sertifikatlash tizimi» — davlat miqyosida faoliyat yurituvchi, o'zining ichki qoidalari va boshqaruv mexanizmlariga ega bo'lgan tashkilot va jarayonlar majmui hisoblanadi. Ushbu tizim orqali mamlakatda sifatni boshqarish, xavfsizlikni ta'minlash va bozor nazorati amalga oshiriladi.

Ushbu jarayonda ishtirok etuvchi asosiy shaxslardan biri — «ekspert-auditor» bo'lib, u belgilangan talablarga muvofiqlikni baholash ishlarini amalga oshirish vakolatiga ega, maxsus attestatsiyadan o'tgan va malakaga ega mutaxassis sifatida faoliyat yuritadi.

Sertifikatlash subyektlari. Sertifikatlash jarayonida bir qator yuridik va jismoniy shaxslar faol ishtirok etadi va ularning har biri muayyan vazifa va majburiyatlarga ega. Birinchi navbatda, ushbu sohada boshqaruv va nazorat funksiyasini amalga oshiruvchi markaziy organ — O'zbekiston Respublikasi Texnik jihatdan tartibga solish agentligi hisoblanadi. U sertifikatlash siyosati, qoidalari, davlat nazorati va akkreditatsiyani amalga oshiradi.

Bundan tashqari, akkreditatsiyadan o'tgan organlar, sinov laboratoriyalari, inspeksiya organlari, hamda ekspert-auditorlar, ishlab chiqaruvchilar, yuridik va jismoniy shaxslar ham sertifikatlash jarayonida subyektlar sifatida ishtiroy etadilar.

Ular o'rtasidagi munosabatlar aniq qonunchilik asosida tartibga solinadi. Sertifikatlarni berish, ularni tekshirish, haqiqiyligini tasdiqlash, zarurat tug'ilganda bekor qilish yoki qayta ko'rib chiqish jarayonlari belgilangan me'yoriy hujjatlar va qoidalar asosida amalga oshiriladi.

Buning natijasida, sertifikatlash sohasida yuqori darajadagi tizimlilik, shaffoflik va mas'uliyat ta'minlanadi.

Muhokama

Izohli lug'at yaratishdagi asosiy muammolardan biri – tushunchalarning turlicha talqin qilinishi va bir xil atamaning sohalar bo'yicha har xil ma'noda ishlatalishidir. Masalan, "audit" tushunchasi ta'limda "vnutrennee samootsenivanie" sifatida, ishlab chiqarishda esa "vneshnyaya proverka sootvetstviya" sifatida qo'llanilishi mumkin. Shuningdek, "sifat" atamasi ham turli mamlakatlarda, turli sohalarda subyektiv talqin qilinadi: Yevropa mamlakatlarida bu atama mijoz qoniqishini ifodalasa, IA mamlakatlarida talablarga muvofiqlik nuqtai nazaridan baholanadi.

Xalqaro va milliy atamalarning bir xil talqin etilishini ta'minlash uchun izohli lug'at nafaqat tushunchalarni sharhlab berishi, balki ularning turli sohalardagi qo'llanilishi haqida misollar va manbalar keltirib o'tishi zarur.

Sertifikatlash hujjatlarining yuridik kuchga ega bo'lishi

Sertifikatlash jarayonining huquqiy asoslari uning rasmiy va majburiy hujjatlari orqali ta'minlanadi. Sertifikatlar va muvofiqlik belgilari yuridik kuchga ega bo'lishi uchun bir qator shartlarga rioya qilinishi shart. Avvalo, har bir sertifikat va tegishli belgi **O'zbekiston Respublikasi Texnik jihatdan tartibga solish agentligi tomonidan yuritiladigan davlat reyestriga rasman kiritilgan** bo'lishi zarur. Reyestrdan o'tkazilmagan hujjatlar amalsiz, deb hisoblanadi va ularning qonuniy kuchga ega emasligi belgilangan.

Bundan tashqari, sertifikat yoki belgini **boshqa yuridik yoki jismoniy shaxslarga berib yuborish, o'tkazish yoki taqdim etish qat'yan man etilgan**, chunki bunday harakatlar amaliy jarayonda soxtakorlik holatlarini keltirib chiqarishi mumkin.

Shuningdek, agar sertifikat **akkreditatsiyadan o'tmagan organ** tomonidan berilgan bo'lsa, u hujjat ham amalda haqiqiy hisoblanmaydi va davlat tomonidan tan olinmaydi. Bu holatlar soha faoliyatida qonun ustuvorligini ta'minlash hamda bozorda shaffoflik va ishonchni saqlashga qaratilgandir.

Sertifikatlash sohasida ilmiy va amaliy ishlarning samarali tashkil etilishi, huquqiy mexanizmlarning aniq ishlashi va professional muloqotning to'g'ri yo'naltirilishi uchun **aniq, yagona va standartlashtirilgan atamalar tizimi** zarur hisoblanadi. Bunday atamalar soha uchun huquqiy aniqlikni ta'minlaydi, amaliyotda esa shaffoflik va bir xil talqin qilish imkonini yaratadi, ilmiy va amaliy tahlil natijalarini o'zaro qiyoslash, baholash va qayta ishslash imkoniyatini beradi.

Xalqaro amaliyotda bu kabi glossariylar ISO va IEC kabi nufuzli tashkilotlar tomonidan ishlab chiqilgan va ko'plab mamlakatlarda normativ asos sifatida qabul qilingan. Ushbu tajriba O'zbekiston uchun ham dolzARB bo'lib, milliy sertifikatlash tizimini takomillashtirishda turdosh atamalarni jamlagan, maqsadli va mukammal **izohli atamalar lug'atini** yaratish muhim vazifa sifatida yuzaga chiqmoqda. Bunday lug'at ilmiy tadqiqotlar, kadrlar tayyorlash, huquqiy

hujjatlar ishlab chiqish va davlat nazoratini amalga oshirishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Sifat atamalari izohli lug'ati yaratish – bu bilimlarni standartlashtirish, mutaxassislar, ta'lif muassasalari, ishlab chiqarish va nazorat organlari o'rtasida yagona axborot maydonini shakllantirishga qaratilgan muhim ilmiy-amaliy tashabbusdir. Ushbu lug'at:

- ta'lif jarayonida sifatni baholashda aniqlik va xolislikni ta'minlaydi;
- akkreditatsiya va sertifikatlash tizimida izchillik yaratadi;
- xalqaro hamkorlikda tushuncha qarama-qarshiliklarini kamaytiradi, aniq tarjima va tushunishni kafolatlaydi;
- ilm-fan va ishlab chiqarishni bog'lovchi intellektual ko'prik vazifasini bajaradi, ilmiy-nazariy jihatdan atamalarni sistemalashtiradi
- me'yoriy-huquqiy hujjatlarning aniq va bir xilda qo'llanilishini ta'minlaydi;
- milliy fan tilining shakllanishiga xizmat qiladi

Shuningdek, kelgusida turli sohalar bo'yicha ixtisoslashgan atamalar izohli lug'atlari (masalan, tibbiyat, muhandislik, agrar, iqtisodiy va h.k.)ni ishlab chiqish bo'yicha ilmiy guruuhlar faoliyatini yo'lga qo'yish tavsiya etiladi. Bu lug'at loyihasi nafaqat lingvistik yoki uslubiy ehtiyoj, balki milliy iqtisodiyot va fan rivoji uchun **strategik ahamiyatga egadir**.

Sertifikatlash atamalari — texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi me'yoriy va amaliy jarayonlarning asosiy poydevoridir. Ularning aniq, maqsadli va standartlashtirilgan holda shakllantirilishi milliy va xalqaro hamkorlik, sifatni boshqarish, muvofiqlikni baholash va bozorda ishonchli mahsulot tarqatishning ajralmas qismi hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, bu maqolada berilgan tahlillar va namunaviy lug'at satrlari sohada atamalar izohli lug'ati yaratish loyihasi uchun metodologik asos bo'lib xizmat qila oladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. O'zbekiston Respublikasining "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida"gi Qonuni // <https://www.lex.uz/docs/6392312>
2. <https://www.uzsti.uz/shop>
3. https://gov.uz/oz/standart/activity_page/texnik-reglamentlar
4. Z.Nasimov. Lug'atlar – tilimiz xazinasining bebaho gavharlaridir // <https://yuz.uz/news/lugatlar--tilimiz-xazinasining-bebaho-gavharlaridir>;
5. A.Madvaliev, N.Mahkamov, Z.Miraxmedova, A.Saidno'monov. Xalqaro termelementlarning izohli-illyustrativ lug'ati. –Toshkent: Donishmand ziyosi, 2023. – 432 b.
6. <https://www.iso.org/ru/home.html>
7. <https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/en/>
8. <https://www.iec.ch/homepage>
9. <https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index/>
10. <https://www.standart.uz/cyrl/news/view?id=379>
11. A.R.Yusupov. Osnovnye terminy i ponyatiya sertifikatsii // <https://cyberleninka.ru/article/n/osnovnye-terminy-i-ponyatiya-sertifikatsii>
12. O'zbekiston Respublikasining "Muvofiqlikni baholash organlarini akkreditatsiya qilish to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/ru/docs/-6392305>; O'zbekiston Respublikasining "Oziq-ovqat mahsulotining sifati va xavfsizligi to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/20326>; O'zbekiston Respublikasining "Iste'molchilarining huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-4704>;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 28-martdag'i "O'zbekiston texnik jihatdan tartibga solish agentligining faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-91-sonli qarori // <https://lex.uz/docs/-6821843>; O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 2-iyundagi PF-6240-sonli "Texnik jihatdan tartibga solish sohasida davlat boshqaruvini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-5443205>; O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 30 yanvardagi 43-sonli "O'zbekiston Respublikasida muvofiqligi tasdiqlanishi lozim bo'lgan muvofiqlikni baholash obyektlari ro'yxatlarini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori // <https://lex.uz/ru/docs/-5249376>

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 4 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).